

[Økonomi- og arbejdsministeren.]

Man kan spørge: Ja, men hvad med bygningshåndværkerfagene, findes der ikke også der lærlingebegrænsninger, som bl. a. er skyld i, at vi har bolignød? Svaret er uhyre klart og enkelt: nej, det gør der ikke. Der findes ikke lærlingebegrænsninger for bygningshåndværkerne. Det eneste sted, hvor der for et bygningshåndværk er lærlingebegrænsning, er efter de undersøgelser, jeg har foretaget, tømrerfaget, og det gælder kun for tømrermestre på landet; og der siger man — jeg kan ikke vurdere, om oplysningen er rigtig, det kan måske nogle af de ærede ordførere bedre end jeg — at den er ganske ineffektiv.

Tager man hele det store og meget vigtige jern- og metalfag, findes der ikke her nogen begrænsning i lærlingetilgangen ved kollektiv overenskomst. Det eksisterer ikke. Derimod findes der, som det ærede medlem hr. Hans Rasmussen var inde på det — og han kender det jo — tilfælde, hvor de faglige udvalg undersøger de enkelte læresteder for at se, om lærlingene får en forsvarlig uddannelse.

Handels- og kontorfagene har visse lærlingeaftaler, især med henblik på uddannelsesformål og forøvrigt først og fremmest med henblik på brugsforeningerne, men også med visse andre arbejdsgivere. Der er dog næppe nogen her, som vil hævde, at man har det indtryk, at tilgangen for dette fags vedkommende er meget stærkt begrænset.

Jeg vil altså meget stærkt opfordre de ærede medlemmer til i det udvalg, der nu kan påregnes at blive nedsat, at indhente så mange oplysninger som muligt om de forhold, jeg her har strejft. Jeg tror, man ved en saglig gennemgang og en saglig behandling af problemerne vil se, at der i propagandaen er ganske betydelige overdrivelser, og at det område, hvor disse lærlingebegrænsninger kan have en samfundsmæssigt uønskelig virkning, er et meget lille område og slet ikke noget, der har det omfang, som enkelte af de ærede ordførere har søgt at give det indtryk af.

Det skal altså være min første refleksion

over disse forhold: den enorme overdrivelse, som gør sig gældende, og den måske i nogen grad herskende mangel på saglig oplysning omkring emnet, en mangel, jeg altså har søgt rent foreløbigt at afhjælpe ved de oplysninger, jeg her har givet. Den næste er, at flere af de ærede ordførere strejfede det forslag til en løsning af problemet, som jeg har skitseret i min fremsættelsestale. Det forekommer mig, at man vist ikke helt har forstået indholdet af dette forslag. Nu skal jeg indrømme, at det ikke foreligger skriftligt formuleret, og det kan vel forklare, at man måske ikke helt har fået fat på, hvad jeg har ment.

Det ærede medlem hr. Adolph Sørensen syntes at have fået det indtryk, at mit forslag gik ud på, at hele problemet skulle overlades til lærlingerådet, og at lærlingerådet skulle forsøge at tilvejebringe frivillige ordninger mellem parterne, så at man på de punkter, hvor samfundsmæssigt uønskelige lærlingebegrænsninger kan foreligge, skulle være helt afhængig af, hvorvidt der kunne komme en frivillig overenskomst i stand mellem arbejdere og arbejdsgivere ved lærlingerådets formidling. Men det er ikke det, mit forslag gik ud på. Mit forslag gik et meget vigtigt skridt videre, idet jeg i min skitse understregede, at hvis man ikke nåede tilstrækkelige løsninger ad frivillig vej ved lærlingerådets særdeles kompetente mellemkomst, måtte sagen overlades til et uvildigt nævn, hvor den endelige afgørelse skulle finde sted. Det kunne dog være, at den tankegang rummede visse elementer; som i hvert fald den ærede ordfører for det radikale venstre måtte finde tiltalende.

Jeg skal derfor henstille, at vi i udvalget får lejlighed til at drøfte den skitse nærmere. Det er min overbevisning, at man ved en lovgivning efter de linier, jeg her har skitseret, vil kunne nå frem til bestemmelser, der giver en effektiv løsning på spørgsmålet om lærlingebegrænsning og lærlingskala, som vi kan være fuldt tilfreds med, og som er fuldt forsvarlig overfor de store årgange, overfor ungdommens ønsker og overfor de